

Радници немају право када кажу, кад би сви и недељом радили, добијали би плату уместо за седам, само за шест дана; али све дотле докле се већином, не раде тај дан многи послови, заслужује оно мало њих, који тај дан раде за забаву других људи, односно већу награду, и нико не може натерати да раде ако им је дражи одмор, од добити у новцу. Треба ли овоме помоћи, то би се помогло тиме, што би се за ову нарочиту врсту људи, одредио неки други дан у седмици као празник. Ограничавање забава приликом празника, може се једино бранити с разлогом, да су оне против верозакона; узме ли законодавство ово за повод, онда се ја томе најжешће противим. « Деорум ињуриае диис цурае .» Требало би дакле доказати, да је или друштво или његов заменик, добио пуномоћ с неба, да може њиме казнити увреде против свевишњег, ако уједно оне не вређају наше ближње. Онај појам, по коме је човеку у дужности, да и други буду побожни, био је основ, свим доскорашњим гоњењима ради вере, и када би се усвојио, оправдао би сасвим то гоњење. И ако оно осећање, које тежи томе, да се забрани недељом путовати на железницама да се тај дан затворе музеји и друге такве ствари, није тако не милостиво, као гоњење у старо време, ипак је поникло из једног истог основа. Ми не трпимо никако, оне радње других људи, које им допушта њихова вера, с тога, што и нама наша вера забрањује. Ми верујемо, да Бог не само презире оно, што раде неверници, него криви с њима заједно и нас, ако им допуштамо да то раде.

Не могу пропустити, да поред ових примера, малоуважавања људске слободе, не споменем, онај нетрпљиви, и страшћу гоњења, заражен начин говора, којим се служи енглеска штампа, кад год јој се пружи прилика, да говори о ванредним појавама мормонства. Могло би се много говорити, о овом изненадном и поучном факту; дало би се доказати, да је ово ново откровење и на њему основана вера, пород очевидне преваре; да ту веру подупире светиња ванредних својстава, њеног оснивача; да је верују стотинама хиљада људи, и да је она веза једног друштва, у добу новина, железница и електричних брзојава. Али овде нам је стало, само до факта, да ова вера, као и друге и боље вере, има своје мученике; да је светина убила њеног пророка и оснивача; да су ради ње многи лишени живота, овом истом незаконском силом; да су све њене присталице, протеране из своје отаџбине; и да, пошто су отерани далеко у неку пустињу, има њих много у овој земљи који сматрају, да је право « само што није пробитачно», да се пошаље војска, те да их силом присили, да живе, по мњењу других људи. Повод овој зловољи је, што прелази границе религиозне трпљивости, нарочито то, што мормонска вера прописује, држање многих жена. То се гледа кроз прсте Муамеданцима, Индусима и Кинезима, али потстиче неодољиву мржњу, који говоре енглески и који хоће да важе, као нека врста хришћана. Нико не може више од мене, осуђивати ту установу Мормона, ја је осуђујем због многих разлога, прво, што ова установа многоженства, не само да се не ослања на начело слободе, него га и нарушава, јер овим начином се у ланце окива једна половина друштва, а друга се разрешава од узајамних дужности. Али ипак не треба, да заборавимо, да жене, које ово по највише тишти, исто тако улазе у овај однос, као што улазе, у ма који други вид брака.

И ма како нам се чудно свидела ова ствар, она се може сасвим протумачити, из појмова и обичаја, који владају у свету, по којима жене тако увиђају, да им је неопходно потребно да се удају; да многе жене више воле да буду жене, па и међу многима, него да се никако не